

Sygn. akt III SW 184/10

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Roman Kuczyński

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2010 r. na posiedzeniu niejawnym
sprawy z protestu T. K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 8 lipca 2010 r., T. K. wniósł protest wyborczy „na podstawie ustawy Konstytucja RP, ustawy o wyborze Prezydenta RP oraz pozostałych stosownych przepisów obowiązującego prawa w zakresie stwierdzenia ważności wyboru Pana Bronisława Marii Komorowskiego w wyborach przeprowadzonych przez Państwową Komisję Wyborczą w dniu 4 lipca 2010 r. na urząd Prezydenta RP”, wnosząc o „orzeczenie nieważności wyników ogłoszonych w dniu 5 lipca 2010 r. przez PKW wyborów na skutek rażącego naruszenia przepisów prawa o tzw. ciszy wyborczej poprzez istotne i ciągłe naruszenie zakazu agitacji wyborczej bezpośrednio przed lokalami wyborczymi w dniu 4 lipca 2010 r. przez

organizatorów i wolontariuszy Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy z siedzibą w Warszawie, mającego miejsce na obszarze całego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których działanie wywierało bezpośredni wpływ na podjęcie przez wyborców decyzji o oddaniu głosu na kandydata Bronisława Marię Komorowskiego przez wyborców biorących udział w wyborach w II turze głosowania w dniu 4 lipca 2010 r. a przez to naruszenie przepisów prawa - przepisów ustawy o wyborze Prezydenta RP o równym traktowaniu kandydatów w wyborach przeprowadzonych w dniu 4 lipca 2010 r., co miało istotny i bezpośredni wpływ na ogólny i całkowity wynik wyborów”, oraz o „orzeczenie o powtórny przeprowadzeniu głosowania w ramach II tury w wyborach na Prezydenta RP w terminie ustalonym w orzeczeniu Sądu”.

W ocenie wnoszącego protest działania w dniu 4 lipca 2010 r. „dokonywane przez wolontariuszy Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy m.in. bezpośrednio przed lokalami wyborczymi obwodowych komisji wyborczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w godzinach między 6.00 a 20.00 noszą znamiona ciągłego naruszania stosownych przepisów prawa dotyczących zachowania obowiązku ciszy wyborczej poprzez ich obchodzenie podczas głosowania w II turze w wyborach na Prezydenta RP w tym dniu. Działanie takie kwalifikuje się co najmniej jako lekkomyślne przestępstwo popełnione w skali całego kraju, które w swoim wyrazie miało niezwykle subtelny przebieg i zasadniczo miało wyraźny wpływ na zachowanie wyborców a przez to na ostateczny wynik wyborów Prezydenta RP”. Ponadto, wnoszący protest podniósł , że „wynik wyborów na urząd Prezydenta RP zarówno w I turze głosowania w dniu 20 czerwca 2010 r. jak i w dniu 4 lipca 2010 r. wskazuje, że różnica między kandydatami Bronisławem Marią Komorowskim a Jarosławem Aleksandrem Kaczyńskim jest niewielka i wynosi ok. 5%. W tych okolicznościach działanie Pana Jerzego Owsiaaka oraz Fundacji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy poprzez jej licznych wolontariuszy w dniu 4 lipca 2010 r. miało cechy działania istotnie wpływającego na zachowania wyborców poprzez sugestię wywieraną za pomocą zestawienia barw użytych na naklejce w kształcie serca wręczanej (...) głosującym wyborcom. Mogło mieć to istotny wpływ na zachowanie wyborców, szczególnie tych niezdecydowanych do ostatniej chwili co do sposobu ich zachowania w lokalu

wyborczym podczas stawiania znaku X na karcie do głosowania”. W ocenie wnoszącego protest „miało to istotny wpływ na ostateczny wybór kandydata w przeprowadzonych w dniu 4 lipca 2010 r. wyborach w osobie Bronisława Marii Komorowskiego, który w kampanii wyborczej posługiwał się kolorem jasno niebieskim odpowiadającym kolorowi tła oraz kolorem białym odpowiadającym kolorowi napisu na wizerunku w kształcie serca Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, w postaci naklejki wręczanej wyborcom bezpośrednio przed lokalami wyborczymi w dniu wyborów 4 lipca 2010 r. między godz. 6.00 a 20.00”.

W odpowiedzi na protest, Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że wnoszący protest formułując w nim zarzut złamania przez Fundację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy tzw. ciszy wyborczej, w trakcie akcji charytatywnej „Stop powodziom” w dniu ponownego głosowania, jako jedyny przejaw naruszenia ciszy wyborczej przez Fundację podał, wręczanie przez kwestujących pod lokalami wyborczymi wolontariuszy, osobom wrzucającym datki, niebieskich serduszek z napisem „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”. W ocenie wnoszącego protest zmiana koloru serduszka z tradycyjnie używanego przez Fundację czerwonego na niebieski miała związek z kolorami rzekomo dominującymi w kampanii wyborczej kandydatów uczestniczących w ponownym głosowaniu: niebieskim — Bronisława Komorowskiego i czerwonym — Jarosława Kaczyńskiego. Państwowa Komisja Wyborcza uznała, że wnoszący protest nie wskazał w nim żadnych naruszeń ustawowego zakazu prowadzenia przez Fundację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy agitacji wyborczej w dniu głosowania przez prowadzenie akcji „Stop powodziom”, a z treści protestu nie wynika, w jaki sposób opisane w nim zdarzenia miałyby naruszać przepisy ustawy, nie narusza ich bowiem samo przeprowadzenie w dniu głosowania akcji charytatywnej.

W związku z powyższym Państwowa Komisja Wyborcza uznała, że zarzuty protestu są bezzasadne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z

2010 r. Nr 72, poz. 467 zwana dalej ustawą) stanowi, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 73 ust. 3). Protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej może być wniesiony z powodu naruszenia przepisów ustawy albo z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, jeżeli to naruszenie lub przestępstwo miało wpływ na wynik wyborów (art. 72 ust. 1 ustawy). Wynika stąd, że protest może dotyczyć jedynie ważności wyboru tej osoby, która została wskazana jako wybrany Prezydent w podanym do publicznej wiadomości obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej (art. 69 ust. 1 ustawy). Wnoszący protest wskazując zarzut złamania przez Fundację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy tzw. ciszy wyborczej, w trakcie akcji charytatywnej „Stop powodziom” w dniu drugiej tury wyborów, jako jedyny przejaw naruszenia ciszy wyborczej przez Fundację podał wręczanie przez kwestujących pod lokalami wyborczymi wolontariuszy niebieskich serduszek z napisem „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”.

W ocenie Sądu Najwyższego sformułowania zawarte w proteście nie stanowią w istocie zarzutu naruszenia ustawy o wyborze Prezydenta, ani zarzutu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom. Zgodnie z art. 76b pkt 1 ustawy, kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia postanowienia Marszałka Sejmu o wyborach i nie można jej prowadzić na 24 godziny przed dniem głosowania i w dniu głosowania aż do jego zakończenia (pkt 2). W art. 76c ustawa zabrania także na 24 godziny przed dniem głosowania aż do zakończenia głosowania, podawania do wiadomości publicznej wyników przedwyborczych badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań wyborczych i wyniku wyborów, a także wyników sondaży wyborczych przeprowadzonych w dniu głosowania. Zakazane jest także, zgodnie z art. 77 ustawy, w dniu głosowania oraz na 24 godziny przed tym dniem zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów, oraz wszelkie formy agitacji w lokalach wyborczych. Tym samym przepisy ustawy w sposób szczegółowy podają katalog zachowań które są zabronione. Co więcej należy wskazać iż w art. 77 zamieszczono katalog

zachowań wymagający „czynnych” działań sztabów wyborczych bądź ich zwolenników. Za takie działania nie można uznać przeprowadzenia w dniu głosowania legalnej akcji charytatywnej, a z treści protestu nie wynika, w jaki sposób opisane w nim zdarzenia miałyby naruszać przepisy ustawy, nie narusza ich bowiem z pewnością samo przeprowadzanie publicznej zbiórki pieniędzy.

Z powyższych względów orzeczono jak w postanowieniu.